

Voorstelling jaarverslag

20 november 2025

Toespraak Caroline Vrijens, Kinderrechtencommissaris

Goeiemiddag iedereen, en van harte welkom hier in De Schelp.

Ook in naam van mijn hele team: fijn dat jullie hier vandaag opnieuw met zovelen aanwezig zijn. Het raakt ons telkens opnieuw hoe sterk jullie allemaal betrokken zijn bij kinderen, jongeren en hun rechten. Dat voelen we echt op zo'n dag als vandaag en dat betekent veel.

En dankjewel, Kristel, om opnieuw met zoveel zorg en toewijding alles in goede banen te leiden vandaag en voor je jarenlange engagement ook als voorzitter van ons Overleg- en Adviesorgaan. Je blijft onvermoeibaar in alles wat je doet opkomen voor wat kinderen verdienen en waar ze recht op hebben.

Ook dit jaar vonden opnieuw heel wat mensen hun weg naar ons.

We kregen **1.393 meldingen en klachten en ronden zo bijna de kaap van de 1400**. Mensen namen contact op om problemen te melden waar een kind of jongeren op botst, om advies te krijgen en om samen met ons naar een oplossing te zoeken. Onze rapportage is een belangrijke vinger aan de pols maar toont slechts het topje van de ijsberg van wat zich in de samenleving afspeelt.

De meeste signalen komen van, privépersonen, maar ook heel wat professionals schakelen ons in wanneer zij vastlopen of bezorgd zijn over een kind dat ze kennen. Die groep van professionele melders is voor ons ook heel belangrijk, want zij werken dagelijks met en voor duizenden kinderen en jongeren in Vlaanderen.

Het aantal meldingen van **privépersonen** is opnieuw gestegen.

Ouders, familieleden, burens... mensen die zich zorgen maken over een kind of jongere. En ook jongeren zelf, die ons soms rechtstreeks contacteren.

De grootste groep klachten gaat over **onderwijs**—bijna de helft.

Vooraf meldingen over sancties en over leerlingen met specifieke leernoden. Maar ook over pesten ging het weer vaak.

Na Onderwijs volgt de categorie '**Hulp aan minderjarigen**' en dan gaat het vooral over jeugdhulp waar we toch een toename zagen dit jaar.

Op de derde plaats komt '**gezin**', vooral over moeilijke scheidingssituaties die kinderen raken. En op vier: problemen waarmee kinderen op de vlucht geconfronteerd worden, maar ook nog een hele waaier aan andere domeinen.

Mensen bellen of mailen ons. Onze Klachtenlijn luistert, informeert, geeft advies, verwijst als dat moet warm door. En wanneer nodig onderzoeken we situaties in de diepte of bemiddelen we.

We praten met alle betrokken partijen, en proberen ook steeds met het kind of de jongeren zelf te spreken. **Die is altijd ons vertrekpunt én ons kompas**. En ons doel is altijd concreet een oplossing vinden. Maar geregeld botsen we in ons klachtenwerk op structurele problemen die wij niet kunnen veranderen en waar het beleid antwoorden op moet vinden. Vanuit de Klachtenlijn maken we dan ook die **brug**: van de leefwereld van kinderen naar het beleid met voorstellen tot structurele verbeteringen in de eerste plaats gericht aan Parlement en Regering.

De titel en rode draad dit jaar is **'Rechten op de drempel'**.

Een titel die helaas een realiteit benoemt: kinderrechten blijven te vaak steken op de drempel in het leven van kinderen en jongeren. Hoewel rechten bedoeld zijn om hen kansen te geven, hun stem te laten horen en hen te beschermen, botsen zij – en hun ouders – nog te vaak op hindernissen.

Elke dag zien we op onze klachtenlijn hoe gezinnen verdwalen in regels en procedures, hoe jongeren van het kastje naar de muur worden gestuurd, hoe ouders afhaken omdat ze denken dat het toch niets uithaalt. We zien mensen zonder papieren die schrik hebben om naar de dokter te gaan. Gezinnen die geen advocaat kunnen betalen. Jongeren die zich niet gehoord voelen, die racisme ervaren of grensoverschrijdend gedrag door politie of op school. En kinderen die bij een scheiding wel spreekrecht hebben, maar in de praktijk toch nergens hun stem kwijt kunnen. Dit druist niet enkel in tegen hun rechten, maar geeft ook een deuk aan het vertrouwen van kinderen en jongeren in de samenleving en de toekomst.

Daarnaast is er een groep kinderen en jongeren die in een zeer kwetsbare situatie opgroeien waarvan we vandaag zien dat hun **basisrechten én zelfs de basisveiligheid** niet gewaarborgd is. We willen **hen** vandaag op de voorgrond zetten. Dan gaat het over kinderen en jongeren die niet op tijd de juiste hulp krijgen, die geen stabiele woonplek hebben of die met of zonder ouders in een asielcentrum verblijven.

De overheid slaagt er vandaag niet in elk kind die dit nodig heeft een veilige en stabiele plek te garanderen. En het is onze taak om dat te benoemen en toe te lichten.

Voor ons is elke klacht een signaal om het beter te doen, individueel voor een kind of binnen het beleid. We zien op onze klachtenlijn, in de bezoeken die we doen en de vele gesprekken met K en professionals naast de knelpunten ook dat er echt inspirerende praktijken zijn en goede initiatieven die opnieuw kansen creëren. Scholen die met aandacht voor de stem van kinderen en ouders aan de slag gaan. Hulpverleners die out of the box toch zoeken naar de juiste wegen. Jeugdwerkers die voor kinderen en gezinnen op deuren gaan kloppen.

Laat ons nu samen een duik nemen in de inhoud.

Eén op twee meldingen bij onze klachtenlijn gaat over onderwijs. En één ding is duidelijk: school is veel meer dan een plek waar kinderen leren. Drempels in onderwijs raken kinderen ook in hun recht op gezondheid, mentaal welzijn, hun sociale contacten, hun zelfvertrouwen en hun kansen. Het **personeelstekort** op de scholen en de impact daarvan is dit jaar een rode draad in ons jaarverslag. Scholen, leersteuncentra en CLB's staan onder druk. Teams houden het systeem overeind door gaten te vullen. Maar een **veer** kan niet eindeloos gespannen blijven staan. De gevolgen laten zich voelen.... leerlingen die weken zonder vakleerkracht zitten, overbelaste leerkrachten die de energie en ruimte niet hebben om om te gaan met pestsituaties of het klasklimaat. Ook de zorg die vastloopt op school. In de eerste weken van het schooljaar hoorden we hoe in sommige scholen de uren bij de leersteuncentra al zijn opgebruikt of de leersteun op zich laat wachten.

Soms zitten kinderen en jongeren door drempels die ze ervaren niet op de schoolbanken.

Eind september presenteerden we onder grote belangstelling ons dossier **'Thuiszitters uit de schaduw' in het Parlement**. Ook kinderen en jongeren namen het woord over hun ervaringen. De thuiszitters zijn een wake-upcall dat het schoolsysteem niet werkt voor iedereen. We pleiten in ons dossier onder andere voor het verder aanpakken van het lerarentekort en de tekorten in de jeugdhulp om ervoor zorgen dat scholen kunnen rekenen op een netwerk en er niet alleen voor staan. We pleiten ook sterk voor een **welzijnsprofessional** voor elk schoolteam.

In het actieplan **'Goe Gedragen'** van de minister van onderwijs zien we daartoe kansen in de 'gedragsexpert'. Op voorwaarde dat deze niet vooral een sanctionerende rol maar een begeleidende rol krijgt in scholen. In het plan van minister Demir zien we zeker nog zaken die aansluiten bij onze

aanbevelingen zoals een betere registratie van afwezigheden, schorsingen en uitsluitingen. Het beter garanderen van het leerrecht van uitgesloten leerlingen en de LOP's een sterkere opdracht geven in het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten.

Binnenkort starten ook de Staten-Generaal met als naam *'Evolutie naar scholen voor iedereen.'* Dit traject naar een inclusiever onderwijssysteem tegen 2040 is erg belangrijk om het recht op onderwijs voor elk kind te garanderen en we volgen dit op de voet mee op.

Al enkele jaren op rij vestigen we veel aandacht op de tekorten in de hulpverlening. We zagen dit jaar opnieuw op onze klachtenlijn hoe kinderen soms maanden of jaren op hulp moeten wachten. We zien dat dit er toe leidt dat **jeugdrechters kinderen soms in ziekenhuizen plaatsen**, niet omdat ze ziek zijn, maar omdat er nergens anders plaats is om hun veiligheid te garanderen, ook niet in de crisishulp. We spraken met Zorgnet Icuuro en gingen vorig jaar op bezoek in 6 ziekenhuizen. Bij **elk** bezoek hoorden we van verpleging, sociaal werkers en artsen dat het regelmatig voorkomt dat er een kind bij hen terechtkomt, ook al is er geen medische reden.

We maakten een opname in het Virga Jesse ziekenhuis in Hasselt waar ook het project 'Veilig en Omringd opgroeien in de buik' van het agentschap Opgroeien waar Virga Jesse aan meewerkt.

Hoeveel kinderen door plaatstekort in een ziekenhuis verblijven, is op dit moment niet duidelijk. Vaak gaat het om heel jonge kinderen, ook pasgeborenen maar ook om jongeren. Volgens cijfers van Opgroeien ging het in 2024 om 120 kinderen en jongeren en de eerste helft van 2025 om 55 kinderen. Wellicht is dat maar het topje van de ijsberg. Niet al die plaatsingen worden zo geregistreerd, ook al omdat de ziekenfondsen altijd om een medische reden vragen.

Hoewel de ziekenhuizen er zo voor zorgen dat er in een situatie **van maatschappelijke nood** toch een plek is voor een kind, leidt dit vaak tot een gewetensstrijd bij het medisch personeel en weegt dit op hen zoals we zagen in het filmpje. Ze doen vaak hun uiterste best maar wat ze kunnen bieden sluit niet aan bij wat kinderen op dat moment nodig hebben; individuele aandacht, contact met leeftijdsgenoten en familie, ruimte om te spelen, school, ... Ze hebben de tijd niet en een ziekenhuis is ook gewoon niet de juiste plek daarvoor.

Soms komen kinderen terecht in een ziekenhuis maar soms blijven ze ook **noodgedwongen thuis wachten of zitten ze op een andere plek** die niet de juiste is. De hele schakel van de jeugdhulp staat onder druk. Soms ook in situaties die heel verontrustend zijn. We kregen meldingen over de **vertrouwenscentra kindermishandeling (VK)**, die een speciale opdracht hebben in situaties van intrafamiliaal geweld en waar er soms wachttijden zijn van een paar maanden.

Een CLB-medewerker contacteert ons over Rianna die 14 jaar is. De school maakt zich al langer zorgen over verwondingen op de arm van Rianna. Uiteindelijk nam het meisje de school in vertrouwen. Ze vertelde dat haar ouders haar slaan en ook op haar rug heeft ze verwondingen en littekens. Rianna is bang als het over haar ouders gaat die haar verplichten om te liegen over haar verwondingen.

Het CLB meldde het meisje aan bij het parket die het VK hier een opdracht in gaf. Het CLB kreeg geen duidelijkheid over de opstart van de begeleiding. Nochtans schatten zij de situatie als acuut en dringend in. Na een eerste teambespreking in het VK werd het risico van Rianna als 'gemiddeld' ingeschat. Dit betekent dat zij binnen de maand proberen op te starten. Het VK had echter nog geen hulpverlener vrij om het gezin op te volgen en de termijn werd overschreden. De school en het CLB maken zich blijvend zorgen over de veiligheid van Rianna. Haar ouders vermoeden iets, de vakantie nadert, en dan hebben het CLB en de school geen zicht op het gezin. Het CLB probeert in tussentijd met Rianna te bekijken wat ze kan doen als ze zich onveilig voelt.

VK's geven aan dat zij zo snel mogelijk proberen op te starten. Om de instroom toch overzichtelijk te houden, werken ze vaak met een intern toetsingskader op basis van urgentie en koppelen daar een termijn voor opstart aan. Deze kaders bieden houvast, maar door de hoge druk op de werking halen de VK's de termijnen in de praktijk niet altijd.

We vragen opnieuw om de **jeugdhulp te versterken**. Zorg dat kinderen niet op wachtlijsten moeten staan om de verontrusting te stoppen. Ook de diensten met een mandaat in verontrusting moeten versterkt worden. Ze moeten kunnen steunen op genoeg medewerkers zodat ze hun opdrachten tijdig en degelijk kunnen uitvoeren.

De afgelopen jaren vroegen we om een **masterplan** voor de jeugdhulp, we zijn blij dat minister Gennez nu met een ambitieus plan komt. In haar plan 'Naar de jeugdhulp van morgen' benadrukt ze het recht van elk kind en elke jongere op een veilige en stabiele omgeving om op te groeien. Heel wat zaken zijn voor ons nog niet duidelijk of roepen vragen op. Maar we lezen ook echt zaken die ons hoop geven. Zo wil de minister er voor zorgen dat elke jongere die **crisishulp** nodig heeft, hier beroep op kan doen en ze wil ook investeren in het **prenataal aanbod** aan zwangere vrouwen en in **plekken waar ouder en kind samen terecht kunnen** om een uithuisplaatsing te vermijden. Verder wil ze dat **elke jongere die de jeugdhulp verlaat een dak boven het hoofd** krijgt. We volgen de verdere concretisering mee op de voet want de urgentie is groot.

Naast tekorten in de hulpverlening tonen de klachten en signalen die we krijgen ons ook dat de **wooncrisis** kinderen en jongeren zwaar treft. Op de woonmarkt zijn de plaatsen voor gezinnen in een kwetsbare positie helemaal **verzadigd**. Er zijn niet genoeg betaalbare, degelijke woningen. Teveel kinderen en jongeren groeien op **zonder een stabiele en menswaardige woonplaats wat een impact heeft op al hun rechten**. Onderwijs, sociale contacten, gezondheid, een goede ontwikkeling, spelen. Het zorgt voor stress en onzekerheid en een gebrek aan basisveiligheid.

De cijfers op deze slide spreken en komen binnen! Ik zal er enkele uithalen...

Kinderen en jongeren zijn niet meer weg te cijferen uit de tellingen van dak- en thuislozen. In sommige steden is **één op de vier tot zelfs één op de drie** dak- en thuislozen minderjarig. Naar schatting **6.000 kinderen** in Vlaanderen. **Bijna één op de vier dak- en thuisloze jongvolwassenen** tussen 18 en 25 jaar verbleef daarvoor in de jeugdhulp. Jongeren die de jeugdhulp verlaten, botsen op dezelfde muren maar zijn extra kwetsbaar.

We hoorden van Samusocial, de opvang voor dakloze mensen in Brussel, in een campagne deze week dat ze dit jaar al **150 baby's** jonger dan één jaar opvingen. Maar ook dat ze sinds september **613 families** hebben moeten weigeren. In Brussel gaan **elke maand twee pasgeboren baby's** van de kraamafdeling in het ziekenhuis naar de daklozenopvang.

Zeker voor **gezinnen in armoede** en nog meer voor de grotere gezinnen is een betaalbare woning vinden vaak heel moeilijk. Vaak botsen ze op wachtlijsten en strenge regels voor sociale woningen. Regels die hen uitsluiten, onder andere rond lokale binding. De criteria voor de toegankelijkheid van sociale woningen verschillen bovendien per woonmaatschappij en regio.

Wanneer gezinnen of jongeren geen woning meer hebben, **logeren ze vaak tijdelijk** bij familie, vrienden of in noodwoningen. Soms blijven baby's ook omwille van dakloosheid langer in de materniteit van een ziekenhuis.

We kregen ook meldingen en signalen dit jaar over **gezinnen die in ons land erkend zijn als vluchteling**. Zij hebben na de erkenning vier maanden om een eigen woning te vinden voor ze weg moeten uit het asielcentrum maar door de krappe huurmarkt lukt dat vaak niet. Zonder adres krijgen ze ook geen steun van het OCMW, waardoor sommigen volledig uit beeld verdwijnen.

De **gevolgen** van een uithuiszetting op de ontwikkeling van kinderen zijn groot.

Een medewerker uit het jeugdwelzijnswerk meldt ons dit jaar de situatie van een alleenstaande mama met vier kinderen omdat ze zo verontwaardigd is. Moeder en kinderen zijn uit hun woning gezet. Moeder vindt nergens een woning op de private markt. Sinds 2017 staat ze op de wachtlijst voor een sociale woning. De moeder zag geen andere oplossing dan in te trekken bij haar eigen moeder, die in een sociale woning verblijft.

De woningmaatschappij is dit te weten gekomen en liet weten dat moeder met de kinderen moet vertrekken tegen het einde van de maand. De sociale assistent van de moeder stelde voor om de kinderen te laten plaatsen zodat zij alvast een dak boven het hoofd hebben.

Dit laatste is **in strijd met de kinderrechten en iets wat we dit jaar in verschillende meldingen hoorden**.

Om te vermijden dat kinderen dakloos worden is het cruciaal om **uithuiszetting van gezinnen met kinderen ten allen prijze te vermijden**.

Preventieve woonbegeleiding is hierin ontzettend belangrijk. De minister van Wonen kondigt een monitoring van uithuiszettingen aan. Wij vragen om verder te gaan en het lokaal sociaal beleid automatisch op de hoogte te brengen van mogelijke uithuiszettingen. Op het moment dat een OCMW vandaag betrokken wordt, is de uithuiszetting immers vaak al onomkeerbaar. Maak een verzoeningsbijeenkomsst verplicht als er kinderen bij betrokken zijn en zorg dat het OCMW meteen hulp opstart, zoals schuldbemiddeling.

De opvang voor dakloze mensen is geen plek voor kinderen en jongeren maar ze verblijven er vandaag wel dus moeten we ook nagaan hoe we die opvang kindvriendelijker kunnen maken. Maar dit moet vooral tijdelijk zijn in afwachting van een stabiele woonplek waar een kind kan aarden, naar school kan, zich kan ontplooien.

Het Europees Comité voor Sociale Rechten heeft in 2024 een negatief rapport uitgebracht over het Vlaamse woonbeleid, met volgens het Comité een gebrek aan inspanningen voor de bouw van sociale woningen en ondersteuning op de private huurmarkt. Het stelt bovendien vast dat er te weinig gebeurt om dak- en thuisloosheid aan te pakken en dat het ontbreekt aan cruciale data voor een goed beleid. De overheid moet het recht op wonen voor elk kind mee garanderen. In het **regeerakkoord** zijn de ambities groot. We zijn positief over de aankondiging van een nieuw 'Bindend Sociaal Objectief' dat steden en gemeenten moet stimuleren om te voorzien in sociale woningen. Maar we vragen ook om breder in dat woonbeleid de positie, noden en kwetsbaarheden van **kinderen en kwetsbare groepen expliciet** te benoemen. Daarnaast moeten er meer en **beter sociale woonoplossingen komen**. De huurpremie breder en sneller toekennen en woonmaatschappijen stimuleren om meer in te huren op de private markt. Zorgen voor meer sociale woningen zeker ook voor grotere gezinnen en de toegankelijkheid versoepelen.

Het Kinderrechtencommissariaat krijgt elk jaar ook meldingen en signalen over en van mensen in een migratiecontext. Dit jaar ging het opvallend vaak over het gebrek aan een minimale basiskwaliteit in de asielopvang. Gezinnen en jongeren melden onveilige en mensonwaardige leefomstandigheden in de collectieve centra. We gaan eerst even luisteren naar de ervaringen van een Palestijns meisje van 15 jaar en haar mama die we ontmoet hebben bij ons bezoek aan een asielcentrum.

We moeten goed beseffen dat ongeveer één op de drie bewoners in de Belgische asielcentra minderjarig is. Er wonen daar **duizenden begeleide én niet-begeleide kinderen en jongeren**. Begin 2022 meer dan 8.000 kinderen. Vandaag ligt hun aantal nog hoger. Het idee is dat deze opvang tijdelijk is maar vaak verblijven ze er maanden, soms jaren.

Omdat het vaak gaat over gezinnen of jongeren die in een heel kwetsbare situatie zitten, vinden we het belangrijk om asielcentra te bezoeken. Bij onze **bezoeken** zien we **grote verschillen** tussen centra. Soms hebben gezinnen een eigen unit, soms zijn het grote gebouwen, zoals oude legerkazernes, waar gezinnen een kamer moeten delen met andere gezinnen. De hygiëne en veiligheid zijn soms echt ondermaats. De **infrastructuur** van veel opvangcentra is niet ontworpen en niet geschikt voor gezinnen met kinderen en jongeren. Er is een gebrek aan kwaliteitsvolle voeding en begeleiding. Ook medische en psychologische zorg schieten tekort. De signalen van gezinnen en kinderen tonen hoe zwaar dat weegt op hun dagelijks leven en welzijn.

De interne audits van Fedasil bevestigen dat sommige **centra de eigen minimumnormen niet halen**. Vaak door een structureel tekort aan middelen, medewerkers en gepaste infrastructuur. Ook in een bevraging van Fedasil in 2024 en 2025 bij **niet-begeleide minderjarigen** krijgen we gelijkaardige signalen. Basisvoorwaarden zoals eten, sanitair en veiligheid worden niet gehaald. Jongeren waarderen de inzet van het personeel, maar meer dan de helft vraagt meer dag- en nachtrondes en extra begeleiding. In sommige centra is er 's nachts slechts één bewaker voor veertig jongeren die soms ook de ochtendshift doet. Als we kijken naar de omkadering en leefomstandigheden van deze jongeren vergeleken met jongeren in de jeugdhulp in Vlaanderen zijn de verschillen immens. Die bevindingen kloppen met de meldingen bij onze klachtenlijn. Een onderzoek van Odisee Hogeschool, *Kind zijn in een asielcentrum*, van 2022 levert een gelijkaardig beeld op.

De **Opvangwet** garandeert basisvoorzieningen zoals materiële hulp, maar ook sociale, juridische, medische en psychologische begeleiding. Een aanbod onder de minimumnormen in sommige opvangcentra tast de menselijke waardigheid aan, die de opvangwet uitdrukkelijk als norm stelt. Fedasil kondigt al enige tijd het actieplan **Fix the basics** aan om de basisvoorwaarden in de opvang te verbeteren, maar de inhoud en reikwijdte van dat plan blijven onduidelijk. Nergens is publiek terug te vinden wat het concreet zal opleveren voor kinderen, jongeren en gezinnen. Alles wijst erop dat het om een beperkte ingreep gaat, terwijl ingrijpende, structurele maatregelen nodig zijn.

We vragen om in de asielopvang te investeren in **veilige en kindvriendelijke infrastructuur en leefomstandigheden**. Zorg ervoor dat het recht op onderwijs, privacy, gezondheid en ontspanning van kinderen voorop staat. Verhoog en versterk de personeelsbezetting en verbeter de toegang tot basiszorg, voeding, sanitair en psychologische ondersteuning.

We maakten tijdens onze **bezoeken** kennis met zeer geëngageerde medewerkers van Fedasil – ik wil dat hier benadrukken – die de knelpunten zelf ook zien en benoemen. En er zijn ook centra waar de situatie beter is dan in andere. Het onderzoek 'Kind zijn in een asielcentrum' en de visietekst 'Kindvriendelijke asielopvang' zijn bijzonder inspirerend en kunnen dienen als leidraad voor elke opvanglocatie.

Laat **lokale besturen** mee verantwoordelijkheid opnemen voor gezinnen en minderjarigen die in hun gemeente in de asielopvang verblijven. Zij zijn ook inwoners van de gemeente. Lokale betrokkenheid is essentieel om hun integratie, veiligheid en welzijn te versterken. We maakten onlangs ook kennis met een zeer mooi project '**Mindspring**' van het CAW dat in Vlaanderen op verschillende plekken loopt en dat zich specifiek richt op kinderen, jongeren en gezinnen op de vlucht die vaak een rugzak en veel emotionele stress met zich meedragen.

Installeer **extern onafhankelijk toezicht** op de opvangcentra om de leefomstandigheden van nabij op te volgen, erover te rapporteren en verbeteringen effectief door te voeren.

Conclusie

Elke klacht is meer dan een individueel verhaal. Het toont waar beleid en praktijk tekortschieten. Waar angst en kwetsbaarheid soms ook tot stilte leiden en waar drempels zo hoog worden dat rechten niet langer werken voor wie ze het meest nodig heeft.

We hebben veel **respect** voor de inzet van medewerkers die dagelijks voor en met kinderen werken. In ziekenhuizen, jeugdhulp-voorzieningen, noodopvang en asielcentra doen deze mensen vaak alles wat ze kunnen om warmte, nabijheid en zorg te bieden. We zien echter dat de medewerkers zich soms machteloos voelen. Ze zetten zich hard in, maar ze hebben niet altijd de opleiding, de mogelijkheden, de middelen of de tijd om te bieden wat de kinderen of jongeren nodig hebben.

Het **Kinderrechtenverdrag** is duidelijk. Het is de **verantwoordelijkheid** van de overheid om gezinnen te ondersteunen en kinderen en jongeren goed te omkaderen in de opvang en de zorg.

Als we spreken over besparingen moeten we er vooral over waken dat die niet raken aan de rechten van kinderen en er blijvend **geïnvesteed** wordt in belangrijke domeinen en projecten die elke dag het verschil maken.

Essentieel zal ook **samenwerking** zijn tussen de verschillende niveau's in ons land: federaal, vlaams en lokaal. Of het nu gaat om asielopvang, het aanpakken van de wooncrisis en de tekorten in de hulpverlening. Veel bevoegdheden zijn ook verder gedelegeerd naar de lokale besturen. Vlaanderen mag het lokale niveau niet loslaten. We zien nu op de klachtenlijn dat er soms veel verschil is tussen steden en gemeenten op het vlak van kindvriendelijkheid en kinderrechten binnen kinderopvang, het armoedebeleid, vrije tijd, mobiliteit, ...

Steden en gemeenten leggen momenteel de laatste hand aan hun meerjarenplannen. Het lokaal bestuur staat het dichtst bij de burger. Het heeft bevoegdheden die het dagelijks leven direct raken, ook het leven van kinderen. Om hen te inspireren en te informeren rond kinderrechten maakten we kinderrechtenkaarten die we aan alle burgemeesters en schepenen voor jeugd bezorgden. We deden dit in samenwerking met partners als Bataljong, VVSG en het netwerk en label KVSG.

Ik ga afronden... alles verdient aandacht. Jammer genoeg kan ik hier vandaag niet op alles ingaan wat we belangrijk vinden en belichten in ons jaarverslag. Een kleine 1400 klachten tonen hoe breed het gaat. Veel breder dan wat ik hier vandaag kan aanraken. Toch zitten jullie hier. De mensen die elke dag strijden voor kinderrechten. Als ik jullie niet genoemd heb, is dat niet omdat jullie werk minder belangrijk is. Integendeel. Dankjewel voor wat jullie elke dag verzetten in het leven van vele kinderen en jongeren. Jullie inzet en aanwezigheid vandaag wordt hard geapprecieerd.

Vandaag roepen we het **beleid** op alle niveau's in ons land op om de juiste keuzes te maken en de rechten van kinderen en jongeren helemaal bovenaan de agenda te plaatsen. Alleen zo kunnen we de drempels die er zijn weghalen, zodat rechten niet blijven hangen aan de voordeur, maar echt binnenkomen in het leven van elk kind.

Dank jullie wel!